

ח א מיי"ו מ"ו מלמדת
שנת הלכה כה טושיע
א"ח ס' שש סעף כד:
ט ב מיי"ט טושיע שם
סעף כג:
י ג מיי"ח פ"ה מהלכות
סוכה הלכה יט סמג
עשין מג טושיע א"ח ס' כ'
מלגל סעף א':
יא ד מיי"ח טושיע שם הל' כה
טושיע שם סעף ג:
יב ה מיי"ח פ"ד מהלכות
סוכה הל' ו' טושיע
א"ח ס' מרכה סעף ב':
יג ו מיי"ט טושיע שם
סעף ג:

הישן תחת המטה פרק שני סוכה

(א) לעיל ג. ט שבת קמ"ד;
(ב) יצ"ה ל: (ד) רש"י
מ"ו, (ה) לפ"ד מהרש"א
הג"ל ד"ח וק"ל (ו) וט"ע
מוס" ב"ג קסו. ד"ה
ומשום,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וכלב וד"ה
ולא תחמנה ד"ה א':
(ב) תוס' ד"ה הא ה' וט'
יא ה"ה לכו הכה רואין
אפילו:

מוסף רש"י

פחות מארבעה. ר'
שמעון סבירא ליה
בבל דוכמא פחות מד'
לכבוד דמי (ש"ו ב'
א). ושחמתה מרובה
מזבלתה. המועד בבל
ברוב והרי הוא כמי שאינו
ועל שם הספק קריה סוכה
(ועיל' ג.) או שתיים
בידי אדם ואחת באילן.
גבי סוכה מן משכיה
גב' דפנות ואם עשה
שתיים הסלמט והשלישי
עשה באילן, כשרה דפנת
לא יציפת לן אם מחוברות
הם, וה"ה אם טען
נקבעות באילן, והא דנקט
שתיים צ"ד אדם רותא
אשמועינן דאפילו הכי אין
עולין לה לאכול ולשכן
באותה סוכה צ"ע, משום
דפנתי קשור בדופניה
ושעת עליה והוא משתמש
על סוכה וטען לכו ומתא
משתמש באילן. כל כשרה
דסוכה נקט בלשון עלייה
מסתמך סוכה, לפי שרוב
עושין סוכותיהן כגוף גג,
דכמתה דוכמן מן בה
הכי אין מערימין אותה
לעיל (לקמן טו). אמר
להם העולם לסוכה (יו):
אבל מוריד הוא את
הכלים (מט), וכן הרכה
(שבת קנד:).

רבינו הגאון

וכן בשתי קורות
המתאימות ולא בוו לקבל
אריה ולא בוו לקבל
אריה, אם מקבלות אריה
לרחובו טפח אין צריך
להביא קורה אחת כו'.
פי' הקורה המתרת בכבוי
צריכה להיות רחבה כדי
לקבל אריה כדנתן הקורה
שאמר ורחבה לקבל אריה
כו', אם אינה יכולה לקבל
אריה אינה מתרה, ושניתן
בין הבריות, כי קורות
המתאימות, כלומר נתונות
זו בצד זו על פי המבור, או
יש בשתייהן רוחב
טפח כדי לקבל אריה
לרחובו ויה לן ומתיריה
המבור, וקתני על אלו
שתי קורות שאין באחת
מן טפח, הרי נתונה
אחת למעלה ואחת למטה,
ר' יוסי בר' יהודה אומר
רואין העליונה כאילו
היא למטה והתחתונה
כאילו היא למעלה כו',
נהו אצ"פ שאין באחת כו',
מן טפח אמרין חבט
רמי. ושניתן תריץ ואימא
הכי, ובלבד שלא תהא
העליונה למעלה מכי אמה
אלא בתוך כ' הקורה
התחתונה סמוכה לה
בפחות מג, אי נמי כו',
כענין הראשון ופשוטה
היא, ומדמתין אביי ורבא
אליבא דשמאל, דאיתיה
בחראי, ש"מ דכותיה
סבירא להו, דמדובללת
(ד)קתני בבתי מבלבלת
היא ותרתי קתני (באן
מלמעלה כאן מלמטה).
פי' החמה והצל בומן
דאיתיהן כחדוי פסולה,
בסבך שנקוב כי הוא
מלעיל ונראה בקרקע
הנכנסת מאותו נקב
כאיסתרא שהוא יתר.
אבל בקרקע אם שוין
שיעור החמה והצל, כשרה
היא, שלמעלה החמה
מעוטא מן הצל. והמטובה
במין בית אצ"פ שאין
הכווכבים נראין מתוכה
כשרה. ואסיקא, (ש) כוכבי
חמה בעינן, בתנא' העושה
וכותה בראש הענבלה או
בראש הספינה כשרה,
ועולין כו'.

(א) נראה דר"ל דלמכתה
בעינן עשה כוכבי חמה נאלץ
דב"ה לא משברי רק בעיני
וכ"ה ציטטנו להלכה וע"י
גד"ש וברין.

הוא זה וזה בתוך עשרים אמרין חבוט רמי. וא"ת מאי קושיא
לדפריך מרבי יוסי צרבי יהודה ליסייעיה מרבנן דלית להו
רואין דהא רבנן פליגי עליה כדמוכח פ"ק דעירובין (דף ט. ושם)
לדמר אב"י רבי יוסי סבר לה כחזרה בחדא ופליגי עליה בחדא סבר
לה כחזרה בחדא דלית ליה רואין
ויש לומר דטעמא דרבנן לאו משום
דלית להו חבוט רמי בפחות מטפח
אלא משום דפסלי קורה המונחת
בזו ענין שאינה ראויה לקבל אריה
ודעו רבנא ובריהיה ואלא אמרין
רואין לפסול קורה הניטלת ברוח
ושתי קורות המתאימות אפילו בפחות
משלשה משום דראייה לקבל אריה
צטו אלב אי הוה להו הכה (ט) רואין
אפילו בפחות משלשה יש לנו ללמוד
מדברי רבי יוסי צרבי יהודה שאפילו
במפלג שלשה היו אומרים רואין דהא
לא פליגי (י) (אלא) צמאי דלית להו
רואין אלא מטעמא דפרישית:

וא"ת מאי קושיא
לדפריך מרבי יוסי צרבי יהודה ליסייעיה מרבנן דלית להו
רואין דהא רבנן פליגי עליה כדמוכח פ"ק דעירובין (דף ט. ושם)
לדמר אב"י רבי יוסי סבר לה כחזרה בחדא ופליגי עליה בחדא סבר
לה כחזרה בחדא דלית ליה רואין
ויש לומר דטעמא דרבנן לאו משום
דלית להו חבוט רמי בפחות מטפח
אלא משום דפסלי קורה המונחת
בזו ענין שאינה ראויה לקבל אריה
ודעו רבנא ובריהיה ואלא אמרין
רואין לפסול קורה הניטלת ברוח
ושתי קורות המתאימות אפילו בפחות
משלשה משום דראייה לקבל אריה
צטו אלב אי הוה להו הכה (ט) רואין
אפילו בפחות משלשה יש לנו ללמוד
מדברי רבי יוסי צרבי יהודה שאפילו
במפלג שלשה היו אומרים רואין דהא
לא פליגי (י) (אלא) צמאי דלית להו
רואין אלא מטעמא דפרישית:

שתי קורות המתאימות כו'. דמן דעירובין (דף יג): הקורה שאמרנו
רחבה כדי לקבל אריה והאריה חצי לצניה של שלשה טפחים דיה
לקורה שמהא רחבה טפח כדי לקבל אריה לרוחבו והתם פריך
טפח ומחנה צעי ומשני שבולטת לשני צידי הקורה אצבע לכל רוח
ומלבנן צטיגא ואם לא היתה לו קורה
רחבה טפח ונתן שתיים זו צלד זו
דהיינו מתאימות כעין תלמידי: אם
מקבלות אריה לרחבו טפח. כשהן
סמוכות זו לזו אין צריך להביא קורה
אחרת ואם לאו שאין שתייהן רחבות
טפח צריך להביא קורה אחרת:
רצו שמעון בן גמליאל אומר אם
מקבלות לאורכו שלשה אין צריך להביא
קורה אחרת. רצו שמעון בן גמליאל
להקל בא' כלומר אפילו אין צדן טפח
ואם מושבי על שתייהן אריה לרחבו
אינו עומד מרחיקן זו מזו ומושיבי
עליהן לאורכו וכלבד שיהו צריאות
לקבל כצדו ואורכו של אריה שלשה:
ואם לאו. שאין צריאות לקבלו צריך
להביא קורה אחרת: היסוד אחס
למעלה ואחס למטה. כשהושבין זו
אלל זו לא נתנס צהה אלא זו
נמוכה וזו גבוהה: רואין אם עליונה
כאילו היא למטה. בשעה לזו או את
המתונה כאילו היא למעלה אלל
חצרתה: (א) וכלבד שלא תהא עליונה
למעלה מעשרים. לחרץ דאיתו מקום
להכשר קורה: ולא תסתוה למטה
מעשרה. לחרץ שאין מחילה בפחות
מעשרה: הא זו וזו כפוך עשרים.
אפילו העליונה סמוכה לשפת עשרים
והתחתונה לשפת עשרה ק"ה סלקא
דעתך דמכשר אלמא אמרין חבוט
רמי בפחות מרוחב טפח: תריץ הכי.
כלומר רואין דקאמר פחות מג' הוא
וכלבד דקמני הכי קאמר וכלבד שלא
תהא עליונה כו': כהן מלמעלה
לאן מלמטה. הא דדייקיין כי
הדדי פסולה למעלה קאי כשיש
בין קנה לקנה ככלל קנה אפילו
מנומסס פסולה לפי שחמת האויר
נראית בצרף רחבה הרבה מן הצל
של סכך והא דדייקי' כי הדדי כשרה
נקט שיעוריה מלמטה שחמה ואל
שוין צידוע שהקנים רחבים מן האויר:
כוזא מלעיל כאסתרא מלמטה.
כשהקצק רחב כשיעור זוח חמתו
מרוצה למטה כשיעור סלע: כוכבי
חמה. כשהחמה זורחת עליה ואין
זרחרי חמה נראין מתוכה אין זו

דומה לסוכה אליבא דבית שמאי: בתנא' העושה סוכה בראש
העגלה. אף על גב דמטלטליל ולא קביעה. ובראש הספינה שהוא
מקום גבוה של ספינה והיא גבוה מאד ואין הרים מקיפין והרוח
שולטת שם ועוקרתה: כשרה. דדירת ערבי סגי בה: ועולין לה
ביום טוב. ומשום דבעיל למיתגא סיפא ואין עולין תנא רישא ועולין:
בראש האילן. תיקן מושבו בראשו ועשה שם מחילות וסכך: כשרה.
לחולו של מועד ואף ביום טוב אם עבר ועלה לה יא' ידי חובתו:
ואין עולין לה ביום טוב. דגזור בה רבנן? דאין עולין באילן ואין
משתמשין בו שמא יתלוש: שחיס באילן ואחס בידי אדם. סמך
קרקעית הסוכה רצו באילן ועשה סביבה בראש האילן שתי מחילות
ואחת עשה בידי אדם בצרף וסמך קנת קרקעית הסוכה בצמנע הדופן
והגביה הדופן ממנו למעלה עשרה או שתיים בידי אדם ואחת באילן
הואיל

באחמז הדופן והגביה הדופן ממנו ולמעלה עשרה או שתיים בידי אדם
שאינה יכולה לעמוד בסמיכת שחיס בצרף אין עולין לה ביום טוב דמשתמש
באילן כך פירש בקונטרס ולא משמע הכי פרק מי
שהחשין (שבת דף קנד: ושם) דייק מהבא דלדדיס אסורין דאמרין מאי לאו דחק
ציה באילן ואנא ציה קניס באילן דהוי להו לדדין ומשמע
דמייירי שהאילן דפנות לסוכה וקניס על האילן ולא יכנס צה ביום טוב גורה שמא
יניח חפצו על הסכך וכן פירש שם בקונטרס:
דתינא

כשיעור זוח חמתה מרוצה מלמטה כשיעור סלע כך פירש בקונטרס
והקשה ר"ת דרב פפא גופיה דהכא אית ליה פ' קמא דעירובין (דף
טו): פרוץ כעומד מותר והתם נמי פסקינן הלכתא הכי ועוד קשה
לדמר פרק קמא דקידושין (דף יא:) דעבדי אינשי דקרו לפלגתא
דזוחאי אסתרא אלמא דאסתרא פחות מוזאח ומפרש רבינו תם כאן
מלמעלה מי שמודד האויר מלמעלה כי הדדי כשרה לפי שהוא עומד
כפרוץ אבל העומד מלמטה בצרף ומעין כלפי מעלה ודומה כי
הדדי פסולה לפי שהאויר שהוא רחב כי זוחא דומה צעיניו קטן
כאיסתרא מחמת שהוא רחוק ממנו וראיה לדבר ונהי צעיניו כחגבים
(במדבר יג) וכוכב גדול בשמים דומה צעיניו קטן כדמוכח בפרק
המוכר את הספינה (ב"ב דף עג. א): ושרתים באילן ואחת בידי
אדם. סמך קרקעית הסוכה רצו באילן ועשה סביבה בראש האילן
שתי מחילות ואחת עשה בידי אדם בצרף וסמך קרקעית הסוכה

באחמז הדופן והגביה הדופן ממנו ולמעלה עשרה או שתיים בידי אדם
שאינה יכולה לעמוד בסמיכת שחיס בצרף אין עולין לה ביום טוב דמשתמש
באילן כך פירש בקונטרס ולא משמע הכי פרק מי
שהחשין (שבת דף קנד: ושם) דייק מהבא דלדדיס אסורין דאמרין מאי לאו דחק
ציה באילן ואנא ציה קניס באילן דהוי להו לדדין ומשמע
דמייירי שהאילן דפנות לסוכה וקניס על האילן ולא יכנס צה ביום טוב גורה שמא
יניח חפצו על הסכך וכן פירש שם בקונטרס:
דתינא